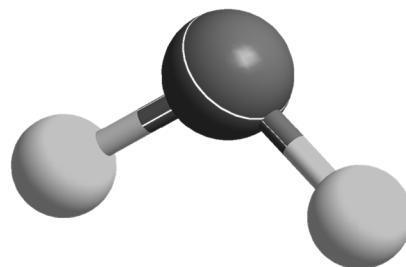

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

**ŠOLSKO TEKMOVANJE IZ ZNANJA KEMIJE ZA
BRONASTE PREGLOVE PLAKETE**

**Tekmovalne naloge za 1. letnik
10. marec 2014**

Predno začnete reševati preizkus znanja, vpišite v tabelo svoje podatke z velikimi tiskanimi črkami.

Ime in priimek: _____

Srednja šola: _____

Kraj: _____

Profesor kemije: _____

Pred vami je deset tekmovalnih nalog iz kemije, ki so različnega tipa. Pri reševanju lahko uporabljate le periodni sistem, ki je priložen in žepno računalo. Naloge rešujte po vrsti. Če vam posamezna naloga dela težave, jo prihranite za konec.

Pri reševanju ne smete uporabljati svinčnika in sredstev za brisanje. Če se zmotite, napako prečrtajte in se poleg podpišite.

Za reševanje tekmovalnih nalog imate na voljo 60 minut.

Veliko uspeha pri reševanju.

Tekmovalne naloge pregledal: _____

Dijak je dosegel _____ točk, kar ustreza _____ %.

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

I 1	H 1,008	II 2													VIII 18	
1	Li 6,941	Be 9,0122													2 He 4,0026	
2	Na 22,993	Mg 24,305	Sc 44,956	Ti 47,867	V 50,942	Cr 52,996	Mn 54,938	Fe 55,845	Co 58,933	Ni 58,693	Cu 63,546	Zn 65,38	Ga 69,723	Ge 72,63	As 74,922	10 Ne 20,180
3	K 39,093	Ca 40,078	Y 44,956	Zr 47,867	Nb 50,942	Mo 52,996	Tc (98)	Ru 101,07	Rh 102,91	Pd 106,42	Ag 107,87	Cd 112,41	In 114,82	Sn 118,71	Sb 121,76	18 Ar 39,948
4	Rb 85,463	Sr 87,62	Y 88,906	Zr 91,224	Nb 92,906	Mo 95,96	Tc (98)	Ru 101,07	Rh 102,91	Pd 106,42	Ag 107,87	Cd 112,41	In 114,82	Sn 118,71	Sb 121,76	17 Cl 35,45
5	Cs 132,91	Ba 137,33	*	Hf 178,49	Ta 180,95	W 183,84	Re 186,21	Os 190,23	Ir 192,22	Pt 195,08	Au 196,97	Hg 200,59	Tl 204,38	Pb 207,2	Bi 208,98	10 Br 79,904
6	Fr (223)	Ra (226)	89-103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	117 Rn (222)
7				Rf (265)	Db (268)	Sg (271)	Bh (270)	Hs (277)	Mt (276)	Ds (281)	Rg (280)	Cn (285)	Uut (284)	Fl (289)	Uup (288)	116 At (210)
															117 Rn (222)	
															118 Uuo (294)	

* Lantanoidi	57 La 138,91	58 Ce 140,12	59 Pr 140,91	60 Nd 144,24	61 Pm (145)	62 Sm 150,36	63 Eu 151,96	64 Gd 157,25	65 Tb 158,93	66 Dy 162,50	67 Ho 164,93	68 Er 167,26	69 Tm 168,93	70 Yb 173,05	71 Lu 174,97
# Aktinoidi	89 Ac (227)	90 Th 232,04	91 Pa 231,04	92 U 238,03	93 Np (237)	94 Pu (244)	95 Am (243)	96 Cm (247)	97 Bk (247)	98 Cf (251)	99 Es (252)	100 Fm (257)	101 Md (258)	102 No (259)	103 Lr (262)

1. V čaši je zmes zdrobljenega bakra, železa in kuhinjske soli. Masa zmesi je 20,0 g. Z magnetom odstranimo eno od komponent zmesi. Masa preostanka je 17,0 g. Na preostanek nalijemmo vodo, dobro premešamo in odfiltriramo netopno snov. Filtrat zberemo v izparilnici in ga segregjemo, da odparimo vodo. Po odparevanju vode preostane v izparilnici 12,0 g trdne snovi.

- 1.1 Napišite formulo snovi, ki preostane v izparilnici po odparevanju vode.

Odgovor: _____

- 1.2 Kolikšen je masni delež bakra v začetni zmesi?

Račun:

Odgovor: _____

2. Dani so podatki za štiri atome.

Atom A ima 22 nevronov in masno število 42.

Atom B ima 19 protonov in 21 nevronov.

Atom C ima 18 elektronov in 22 nevronov.

Atom D ima 20 protonov in 20 nevronov.

- 2.1 Katera dva atoma sta izotopa? _____

- 2.2 Kateri atom pripada žlahtnemu plinu? _____

- 2.3 Kateri atom pripada elementu, ki običajno tvori ione z nabojem 1+? _____

3. Primerjajte razporeditvi elektronov v atomih dveh elementov.Prvi element $1s^2 \quad 2s^2 \quad 2p^6 \quad 3s^2 \quad 3p^6 \quad 4s^1$ Drugi element $1s^2 \quad 2s^2 \quad 2p^6 \quad 3s^2 \quad 3p^6 \quad 4s^2$

Katere trditve o teh dveh elementih so pravilne?

- a Elementa sta v isti periodi periodnega sistema.
- b Atomi obeh elementov tvorijo katione.
- c Prvi element je bolj elektronegativien kot drugi element.
- č Elementa imata nekovinske lastnosti.
- d Atom drugega elementa nastane tako, da atom prvega elementa sprejme en elektron.

Odgovor: _____

4. Primerjajte naslednje ione:

4.1 Kaj imajo skupnega elektronske konfiguracije vseh navedenih ionov?

_____

4.2 Kateri ion ima največ protonov? _____

4.3 Kateri kation ima najmanjši ionski polmer? _____

4.4 Kateri ion skupaj z nitridnimi ioni tvori binarno ionsko spojino, v kateri je razmerje med kationi in anioni 3:2? _____

5. Ion iskanega elementa ima naboj 2+ in ima enako elektronsko konfiguracijo kakor atom argona.

5.1 Napišite ime iskanega elementa. _____

5.2 Napišite elektronsko konfiguracijo atoma iskanega elementa. _____

5.3 Koliko orbital zasedejo elektroni v osnovnem stanju atoma iskanega elementa? _____

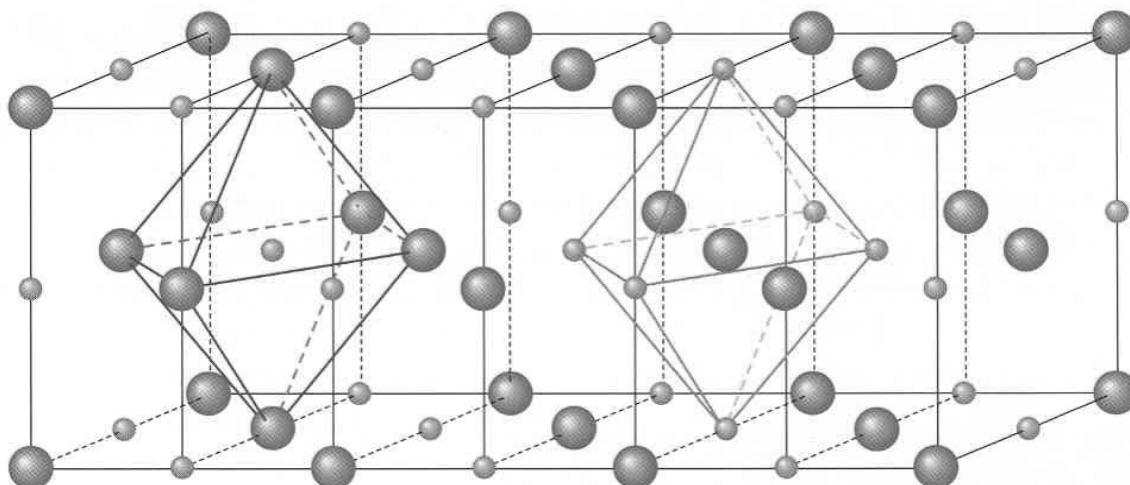
5.4 Napišite formulo spojine, ki jo tvori iskani element z elementom 2. periode in 17. skupine periodnega sistema. _____

6. V katerih spojinah so gradniki ion?

- a cezijev klorid
- b dušikov dioksid
- c kalcijev klorid
- č ogljikov oksid
- d kalcijev oksid

Odgovor: _____

7. Podan je model strukture binarne ionske spojine. Elementa te spojine sta v isti periodi periodnega sistema.

7.1 V modelu sta dve vrsti delcev. Kateri delec ponazarja anion in kateri delec ponazarja kation?

Delec ponazarja: _____.

Delec ponazarja: _____.

7.2 Zapišite koordinacijsko število v tej ionski spojini. _____

7.3 Opredelite obliko razporeditve kationov okoli aniona (geometrijsko telo).

_____

8. Katera trditev za rubidij **ni** pravilna?

- A Rubidij ima manjšo prvo ionizacijsko energijo kot kalij.
- B Rubidij ima večji atomski polmer kot kalij.
- C Rubidij reagira z vodo bolj burno kot kalij.
- D Atom rubidija ima več valenčnih elektronov kot atom kalija.

9. Napišite strukturne formule molekul navedenih snovi. Označite vezi med atomi in vse nevezne elektronske pare.

9.1 Vodikov fluorid

9.2 Ogljikov dioksid

9.3 Jod

9.4 Vodikov cianid

---

10. Primerjajte zgradbo naslednjih snovi:

amoniak, vodikov sulfid, metan, brom.

10.1 Napišite formule teh snovi.

amoniak: _____ vodikov sulfid: _____

metan: _____ brom: _____

10.2 Katera snov med navedenimi je nepolarna spojina? _____

10.3 Katera snov med navedenimi ima dvoatomne molekule? _____